

Rize Mebusları İzzet Akçal ve Muzaffer Önal'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/10)

21 . XI . 1957

Yüksek Reisliğe

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair olan kanun teklifimiz esbabı mucibesıyla birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereken muamelenin ifasını saygılarımızla rica ederiz.

Rize Mebusu
I. Akçal

Rize Mebusu
M. Önal

ESBABI MUCİBE

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanuniyle tesis edilen dul ve yetim maaşları mevzuu mülga 1683 sayılı Askerî ve mülki tekaüt Kanuniyle tesis olunan hükümden daha geniş ve âdilâne bir esasa bağlanmıştır.

25 yaşını doldurup da evlenmiyen kız çocukların yetim maaşlarının tediyesinin devamı 5434 sayılı Kanunla kabul edilmiş iken 1683 sayılı Kanunun aksine mevcut hükmü muvacehesinde 25 yaşını doldurmuş olan kız çocukların maaştan mahrum bırakılmasının veya bu yaşa kadar maaş verildikten sonra bu yaştan sonrakilerin tasfiyeye tâbi tutulmasının ve yine 5434 sayılı Kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre az maaşlı yetim kız çocuklarla dul zevcelerin maaşlarının tasfiyesi cihetine gidilmesinin memleketimizin içtimai ve iktisadi bünyesine uygun düşmediğini nazara alan Büyük Millet Meclisi;

1. 5434 sayılı Kanunun neşrinden evvel mer'î muhtelif hükümlere göre maaşları tasfiyeye tâbi tutulan veya yaşları dolayısıyla kendilerine maaş bağlanmamış olan yetim kız çocuklara maaş tahsisini 6216 numaralı Kanunla,

2. 1683 numaralı Kanunun 50 nci maddesi hükmüne göre tasfiye edilip de halen dul bulunan zevcelere maaş tahsisini 6740 numaralı Kanunla,

Temin ettiği gibi;

3. 5434 sayılı Kanunun 75 nci maddesinde yer alan (babalarının vefatı zamanında evli olmıyan kız çocuklara) maaş bağlanması hükmünü de 6745 numaralı Kanunla tadil ederek babalarının vefatı sırasında evli olup da bilâhara evlilikleri zail olan kız çocuklara da maaş bağlanması esasını kabul etmiş;

Ve bu suretle içtimai bünyemize uygun hükümlerle adaletin tesisi cihetine gidilmiş ise de;

1683 numaralı Kanunun meriyeti zamanında maaşlarının cüziyetine binaen tasfiye edilen mütekaitle, bunlardan bilâhara vefat edenlerin dul ve yetimlerine yeniden maaş bağlanmasına dair her hangi bir hüküm mevcudolmadığından esasen adedleri azalmış olan bu gibi mütekaitle bunlardan vefat edenlerin zevce ve kız çocukları yukarda arz edilen ve isabetli bir şekilde tesis edilen adalet müessesesinin şümulü haricinde bırakılmıştır.

Adaleti temin bakımından, mahiyeti aynı olan bu kabil mütekaitle tasfiye edilmiş maaşlarının hayatta iseler kendilerine, değillerse kız çocuklarıyla dul zevcelerine intikalini temin etmenin lüzumuna kaani bulunmaktayız.

Teklif bu maksatla sunulmuştur.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 2/10
Karar No. 9

30 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

1683 numaralı Kanunun meriyeti zamanında, maaşlarının cüziyeti hasabiyle 10 senelik maaşta defaten verilmek suretiyle tasfiye edilmiş ve alâkaları kesilmiş olan emeklilere ve bunlardan bilâhara vefat etmiş olanlardan dul ve yetim kalanlara maaş tahsisine dair, Rize mebusları İzzet Akçal ve Muzaffer Önal'ın, T. C. Emekli Sandığı Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi, encümenimizde teklif sahibi ve alâkalı hükümet temsilcilerinin de huzurlarıyla tetkik ve müzakere olundu.

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun vaz ve tedvininden sonra bu kabil kimsele-re maaş bağlanması ve böylece emeklilerin dul kalan karı ve yetimlerinin sefaletten kurtarılması esaslı muhtelif kanunlarla kabul edilmiş olduğu nazarı itibara alınarak vâzı kanunun tesis etmek istediği bu içtimai adalet esasına uygun görülen teklifi birinci maddesi esas itibariyle kabul edilmiş ve şu kadar ki, emsali hükümlerle tenazuru ve teadülü temin maksadiyle «anaları» kelimesinin madde metnine ilâvesi cihetine gidilmiştir.

Kanunun ikinci maddesindeki hükmün ay-

nen kabulü tatbikatta bâzı müşkülâtı mucibola-cağı nazara alınmış ve emsali kanunlardaki esas-lara uygun olmak üzere, «bu kanunun neşrini takibeden ay başından itibaren mer'idir» hük-münün vaz'ı ve teklifin öncelik ve ivedilikle mü-zakeresi temennisinin mazbataya derei kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni Reisi	M. Muharriri
Bursa	Diyarbakır
K. Yılmaz	M. H. Ünal
Kâtip	
Manisa	Amasya
S. Akdağ	H. Koray
	İmzada bulunamadı
Ankara	Ankara
M. A. Ceritoğlu	İ. S. Omay
Artvin	Çorum
H. Çeltikçioğlu	C. Köstekçi
Kars	Kırklareli
O. Yeltekin	M. A. Ceylân
Kocaeli	Samsun
D. Erol	A. Saraoğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 2/10
Karar No. 61

30 . VI . 1958

Yüksek Reisliğe

Rize mebusları İzzet Akçal ve Muzaffer Önal'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahiplerinden Rize Mebusu İzzet Akçal, Maliye Vekâleti ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Umum Müdürlüğü mü-

messilleri hazır oldukları halde tetkik ve mü-zakere edildi.

Kanun teklifi esbabı mucibesinde belirtildiği üzere 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun neşrinden evvel mer'î hükümlere göre maaşları tasfiyeye tâbi tutulan veya yaşları dolayısıyla kendilerine maaş bağlanmamış olan yetim kız çocuklara

6216 sayılı Kanunla ve 1683 sayılı Kanunun 50 nci maddesine göre tasfiye edilip de halen dul bulunan zevcelere 6740 sayılı Kanunla ve 5434 sayılı Kanunun 75 nci maddesinde yer alan (babalarının vefatı zamanında evli olmayan kız çocuklara) veya babalarının vefatı sırasında evli olup da bilâhara evlilikleri zail olan kız çocuklara 6745 sayılı Kanunla maaş bağlanması esas kabul edildiği halde 1683 sayılı Kanunun meriyeti zamanında tekaüt maaşlarının cüziyeti hasebiyle on seneliği ödenmek suretiyle tasfiye edilen mütekaütlere bunlardan bilâhara vefat edenlerin dul ve yetimlerine yeniden maaş bağlanmadığından adaleti temin bakımından mahiyeti aynı olan bu kabül mütekaütlerin tasfiye edilmiş maaşlarının hayatta iseler kendilerine değil iseler kız çocuklarıyla dul zevcelerine tahsisini temin maksadıyla verilmiş bulunmaktadır.

Teklifi bidayeten tetkik eden Maliye Encümeni madde metnine (anaları) kelimesini ilâve ve 2 nci meriyet maddesini emsali kanunları esas alarak tadil etmek suretiyle kabul etmiştir.

Gerek teklifin sevkini mucip sebepler ve gerek Maliye Encümeninin tadilatı encümenimiz

ce de yerinde görülerek Maliye Encümeninin tadilen kabul etmiş olduğu metin üzerinden maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve Maliye Encümeni tarafından madde metnine ilâve edilen (anaları) kelimesinin maddenin birinci fıkrasına da ilâvesi suretiyle teklif encümenimizce de kabul edilmiştir.

Kanun teklifi, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislığe sunulur.

Reis	Reis V.	Mazbata M.
Balıkesir	Bursa	Zonguldak
H. İmre	H. Köymen	S. Ataman
Antalya	Artvin	Bolu
K. Akmanlar	Y. Gümüsel	S. Bilir
Çorum	Diyarbakır	Edirne
Y. Gürsel	H. Turgut	M. Sarol
Erzurum	Eskişehir	İstanbul
Ş. Erker	M. Başkurt	N. N. Yücel
İzmir	İzmir	Kocaeli
D. Akbel	B. Bilgin	C. Tüzün
Konya	Manisa	Nevşehir
N. Tahralı	S. Mihçioğlu	N. Önder
Rize	Tekirdağ	Trabzon
İ. Akçal	Z. Erataman	İ. Şener

**RİZE MEBUSLARI İZZET
AKÇAL VE MUZAFFER
ÖNAL'IN TEKLİFİ**

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki muvakkat 105 nci madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE 105. — Bu kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre on senelik maaşları defaten ödenerek ilişkileri kesilmiş olan mütekahterlerden halen hayatta bulunanların kesilmiş olan maaşları bu kanun hükümleri dairesinde iadeten tahsis olunur.

Bunlardan vefat edenlerle bundan sonra vefat edeceklerin 68 nci maddeye göre maaşa müstahak zevceleriyle, kız çocuklarına ve anaları da bu kanundaki hükümler dairesinde dul ve yetim maaşı bağlanır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya İcra Vekilleri Heyeti me-murdur.

**MALİYE ENCÜMENİNİN
TADİLİ**

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki muvakkat 105 nci madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE 105. — Bu kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre 10 senelik maaşları defaten ödenerek ilişkileri kesilmiş olan mütekahterlerden halen hayatta bulunanların kesilmiş olan maaşları bu kanun hükümleri dairesinde iadeten tahsis olunur.

Bunlardan vefat edenlerle bundan sonra vefat edeceklerin 68 nci maddeye göre maaşa müstahak zevceleri ile, kız çocuklarına ve analarına da bu kanundaki hükümler dairesinde dul ve yetim maaşı bağlanır.

MADDE 2. — Bu kanun neşrini takibeden ay başından itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**BÜTÇE ENCÜMENİNİN
TADİLİ**

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki muvakkat 105 nci madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE 105. — Bu kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre on senelik maaşları defaten ödenerek ilişkileri kesilmiş olan mütekahterle analardan halen hayatta bulunanların kesilmiş olan maaşları bu kanun hükümleri dairesinde iadeten tahsis olunur.

Bunlardan vefat edenlerle bundan sonra vefat edeceklerin 68 nci maddeye göre maaşa müstahak zevceleri ile, kız çocuklarına ve analarına da bu kanundaki hükümler dairesinde dul ve yetim maaşı bağlanır.

MADDE 2. — Maliye Encümeninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklif sahibinin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.